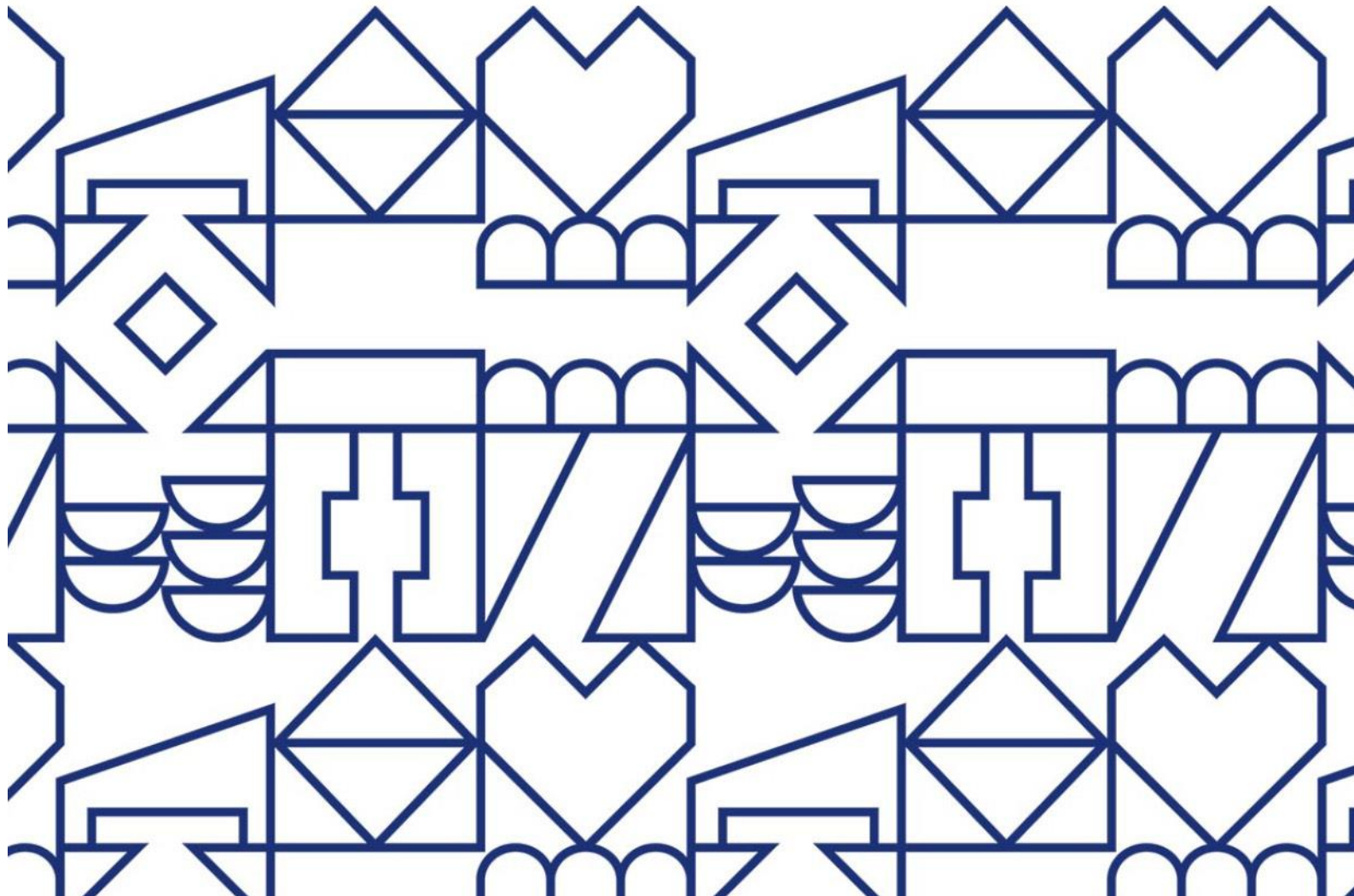

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan koulukuljetussääntö

Hyväksytty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 1.2.2024

SISÄLLYSLUETTELO:

1. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISPERIAATTEET ESI- JA PERUSOPETUKSESSA	3
1.1 Koulukuljetusten järjestäminen esiopetuksessa	3
1.2 Koulukuljetusten järjestäminen perusopetuksessa	4
1.3 Lähikoulu ja koulunkäynti muussa kuin lähikoulussa	6
1.4 Koulumatkan vaarallisuus	6
1.5 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus	7
1.6 Odotusajat, oppilaan nouto- ja jättöpaikka, itse kuljettava matka	7
1.7 Yhteishuoltajuus	8
1.8 Saattoavustus kuljetuksen järjestämistapana	8
1.9 Erikoisluokkien ja valintoihin perustuvat kuljetukset	9
1.10 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta.....	9
1.11 Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaika-	
vakuutus	10
1.12 Muut määräaika-	
kuljetukset (TET-harjoittelu, terapiakuljetukset, hammaslääkärikäynnit)	11
1.13 Päätöksenteko koulumatkaa myönnettäessä.....	11
2. KOULUN TEHTÄVÄT KULJETUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ	13
2.1 Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaika-	
kuljetukset	15
2.2 Bussikortit.....	16
3. HUOLTAJAN JA OPPILAAN TEHTÄVÄT KOULUKULJETUKSESSA	16
4. KULJETTAJAN JA LIIKENNÖITSIJÄN TEHTÄVÄT	18
4.1 Alkolukon käyttö	20

Tämä koulukuljetussääntö korvaa aiemmat päätökset (Koulutuslautakunta 32 § / 2009; Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta 22 § / 2012; Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta 146 § / 2012 ja Varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta 11 § / 2018).

1. Koulukuljetusten järjestämisperiaatteet esi- ja perusopetuksessa

1.1 Koulukuljetusten järjestäminen esiopetuksessa

Esiopetuksessa toimitaan perusopetuslain ja -asetuksen sekä Seinäjoen kaupungin sivistyskeskuksen koulukuljetussäännön mukaan.

Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on kolmea kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Kuljetus tapahtuu ensisijaisesti yleistä kulkuneuvoa käyttäen tai jos lapsi ei voi sitä käyttää, kaupungin erikseen järjestämällä kulkuneuvolla. Esiopetuskuljetus pyritään sovittamaan jo olemassa oleviin kaupungin kuljetuksiin/reitteihin. Osa matkasta voidaan velvoittaa kulkemaan reitin varteen, tarvittaessa huoltajan saattelemana. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona voi olla oppilaan kuljettamista tai saattamista varten hakemuksesta myönnettävä saattoavustus.

Esiopetuspaikka pyritään osoittamaan lapsen lähipäiväkodissa. Mikäli huoltajat hakevat johonkin muuhun esiopetukseen (esim. kielisuihku, vuoropäiväkoti, yksityinen päiväkot, kauempana sijaitseva esiopetus), ei oikeutta kuljetukseen ole.

Poikkeustapauksissa kuljetus voidaan myöntää harkinnanvaraisesti, myös silloin kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Tämä voi olla määräaikaistakin esim. lapsen sairauden, tietyön tms. syyn perusteella. Asiantuntijalausunto (esim. lääkärinlausunto) on tällöin toimitettava hakemuksen liitteeksi.

Esiopetuskuljetusta on aina haettava esiopetuksen ilmoittautumisen yhteydessä sähköisesti. Varhaiskasvatusjohtaja tekee kuljetuspäätökset.

Esiopetus järjestetään pääsääntöisesti osana hoitopäivää. Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi hoitoa (ennen ja/tai jälkeen), hänellä ei ole oikeutta kuljetukseen.

Esim.

- **hoito-eskari-hoito: ei kuljetusoikeutta**
- **hoito-eskari-kotiin: kuljetusoikeus tai ns. saattoavustus iltapäivällä**

1.2 Koulukuljetusten järjestäminen perusopetuksessa

Seinäjoen kaupunki järjestää kuljetukset niille Seinäjoella asuville perusopetuksen oppilaille, joilla perusopetuslain ja -asetuksen mukaan on oikeus kunnan järjestämään maksuttomaan kuljetukseen.

Koulukuljetus järjestetään kaupungin kustantamana ensisijaisesti yleistä kulkuneuvoa käyttäen tai jos lapsi ei hakemuksesta ilmenevien syiden perusteella voi sitä käyttää, kaupungin erikseen järjestämällä kulkuneuvolla lähimpään kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaan/lähikouluun, kun koulumatkan pituus on

esiopetuksen ja perusopetuksen 1.-3. luokkien oppilaille yli 3 kilometriä

ja perusopetuksen 4.-9. luokkien oppilaille yli 5 kilometriä.

Jos oppilas hakeutuu oppilaaksi muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun tai -esikouluun, oppilaalla ei ole oikeutta maksuttomaan kuljetukseen.

Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä saattoavustus, joka vastaa todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa käyttäen. Saattoavustuksena käytetään pääosin verohallinnon verovapaaksi säädettyä kilometrikorvausta.

Vieraista kunnista Seinäjoen perusopetuksen oppilaiksi otettujen oppilaiden kuljetukset järjestetään siten kuin on oppilaan kotikunnan kanssa erikseen sovittu tai miten asiasta on lainsäädännössä säädetty.

Koulun kerhotoiminnasta ei järjestetä kuljetusta kotiin. Jälki-istuntoon määrätyle oppilaalle ei järjestetä erillistä koulukuljetusta vaan koulun tulee huolehtia siitä, että oppilas pääsee kotiin joko mahdollisella myöhemmällä reittivuorolla tai sopimusliikenteessä niin ettei siitä aiheudu lisäkustannuksia. Tukiopetukseen osallistuvalla koulukuljetusoppilaalla järjestetään tarvittaessa kuljetus, mutta kuljetuksen järjestelyissä on pyrittävä käyttämään olemassa olevia kuljetusreittejä. Ennen tukiopetuksen järjestelemistä on oltava tarvittaessa yhteydessä kaupungin kuljetuskoordinaattoriin.

Reittiliikenteen aikataulut selviävät liikennöitsijöiden verkkosivuilta. Jos oppilas on sopimusliikenteen oppilas, tulee esittää ajoissa liikennöitsijälle aiottu ajankohta/-kohdat, jotta liikennöitsijä voi tutkia ja varata tilaa autoon kyseiseen ajankohtaan ja ehdottomasti viimeistään 7 päivää ennen aiottua tukiopetusta. Sopimusliikennöitsijöillä on useimmiten muitakin asiakkaita ja sitoumuksia kuin koululaiset.

Koulumatka mitataan kotoa kouluun lyhintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa väylää pitkin kotiportilta koulun portille. Mikäli oppilas voi kulkea koulumatkansa vaihtoehtoisesti jalankulku-, kevyen-, tai autoliikenteen käyttämään väylää pitkin, koulumatkaksi katsotaan lyhin talvikunnossapidettävä reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen kulkea. Osa koulumatkasta voidaan kuljetusetuudesta huolimatta kulkea omatoimisesti tai huoltajan saattamana, mikäli huoltaja katsoo sen tarpeelliseksi. Mikäli oppilas kuljettaa kouluun suksia tai luistimia liikuntatunteja varten, ne on pakattava asianmukaisesti niin, että välineiden kuljettaminen ja kyytiin laittaminen onnistuu sujuvasti.

Kaikkiin sopimusajoneuvoihin ei suksia tai muita tilaa vieviä välineitä voida ottaa tilanpuutteen vuoksi. Sopimusliikennöitsijän tulee tietää ajoissa varautua esimerkiksi suksiboksilla, joten huoltajan/koulun on hyvä keskustella ajoissa sopimusliikennöitsijän kanssa asiasta. Pääosin huoltajien tulee toimittaa isommat liikuntavälineet kuten polkupyörät, itse.

Oppilaan koulumatka on reitti suorinta tietä kotoa kouluun ja takaisin myös kuljetusoppilaiden osalta. Koulumatkaksi ei katsota oppilaan poikkeamista koulumatkareitiltä tai jos hän ei käytä ilmoitettua koulukuljetusta. Näissä tapauksissa oppilas toimii omalla/huoltajan vastuulla.

Perumatta jätetyn tai aiheettoman kuljetuksen kustannukset peritään huoltajalta.

1.3 Lähikoulu ja koulunkäynti muussa kuin lähikoulussa

Koulukuljetus järjestetään vain kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun. Mikäli oppilas hakeutuu muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan, koulumatkoista vastaa huoltaja. Jos oppilas muuttaa Seinäjoen kaupungin sisällä kesken lukukauden, hän voi jäädä entiseen kouluunsa siitä rehtorin erikseen niin päättäessä. Tällöinkin toissijaiseen oppilaaksiottopäätökseen kirjataan, että oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen. Koulukuljetusta ei näissä tapauksissa siis järjestetä.

Jos huoltajan toivomuksen perusteella esiopetus järjestetään poikkeava-aikaista päivähoitoa tarjoavassa toimintayksikössä tai yksityisessä päiväkodissa, lapselle ei synny oikeutta maksuttomaan kuljetukseen.

1.4 Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kaupunki voi järjestää koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai voi korvata huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan ko. osuuden kuljettamisesta. Vaarallisuuden perusteella myönnettävä kuljetus on aina määräaikainen ja koskee vain tiettyjä luokka-asteita.

Vaarallisen koulutien arvioinnissa voidaan suositusluontoisesti käyttää apuna Koululiitu -ohjelmaa. Tieolosuhteet arvioidaan tarvittaessa tapauskohtaisesti kaupungin omien viranhaltijoiden toimesta. Petoeläinhavaintojen vuoksi mahdollisesti järjestettäviin kuljetuksiin vaaditaan aina lausunto esimerkiksi riistanhoitopiiriltä. Mikäli huoltaja hakemuksessaan perustelee kuljetusta osin tai kokonaan petoeläimiin vedoten, lausunnon pyytää kaupunki.

Maksutonta koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden perusteella on haettava aina sähköisesti Wilmassa. Harkinnanvarainen koulukuljetus esimerkiksi tien vaarallisuuden perusteella myönnetään ehtojen täyttyessä määräajaksi.

1.5 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu viranomaisasiantuntija.

Tapauksesta riippuen on lausunnosta on kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös käytävä ilmi päivämäärin esitettynä, mille ajanjaksolle koulukuljetuksen järjestämistä suositellaan. Lausunto ei kuitenkaan velvoita kuntaa maksuttoman kuljetuksen järjestämiseen.

Eriyisen tuen oppilaiden koulukuljetustarpeet tulee arvioida vuosittain oppilaiden siirtyessä ylemmälle vuosiluokalle. Eriyisen tuen päätös ei automaattisesti ole peruste koulukuljetukselle.

Maksutonta koulukuljetusta koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella on haettava sähköisesti Wilmassa. Harkinnanvarainen koulukuljetus koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella myönnetään ehtojen täytyessä määrääjäksi.

1.6 Odotusajat, oppilaan nouto- ja jättöpaikka, itse kuljettava matka

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Koulumatkaan käytettävän ajan laskemiseen käytetään apuna mm. linja-autoliikenteen aikatauluja sekä Kuntaliiton julkaiseman henkilökuljetusoppaan arvioita oppilaan keskimääräisestä kävelyajasta ikä huomioiden:

6-vuotiaat 15 min/km
7-vuotiaat 14 min/km
8-vuotiaat 13 min/km
9-vuotiaat 12½ min/km
10-12 -vuotiaat 12 min/km
13-16 -vuotiaat 11 min/km

Oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan omatoimisesti tai huoltajan saattamana osa koulumatkasta. Oppilaan itse kuljettava matka koulukuljetusreitillä varteen voi olla enimmillään 1.-3. luokkalaisilla kolme kilometriä, ja 4.-6. luokkalaisilla viisi kilometriä. Koulumatkaan voi myös sisältyä eri kuljetusmuotoja. Oppilas haetaan kotipihasta vain perustellusta syystä. Tällainen syy voi olla esimerkiksi liikuntarajoite, jonka vuoksi ei voida edellyttää, että oppilas kulkisi omatoimisesti kuljetusreitillä varteen.

Oppilaalle saattaa koulukuljetusautojen reiteistä ja aikatauluista johtuen kertyä odotusaikaa aamulla ennen koulun alkamista tai iltapäivällä koulun päättymisen jälkeen. Kuljetusta odottavalle oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus valvottuun toimintaan tai tarjota tila esim. läksyjen tekemiseen. Päivittäiset odotusajat pyritään pitämään mahdollisimman lyhyinä. Ennen koulupäivän alkua valvontavelvollisuutta ei varsinaisesti ole, mutta opetuksen järjestäjän on hyvä huolehtia koulualueen turvallisuudesta myös silloin.

Oppilaiden noutopaikat pyritään järjestämään niin, että ne ovat järkevästi kouluauton reitillä ja turvallisia nousta kyytiin oppilaan kyyty huomioon ottaen. Reittisuunnittelusta vastaa sopimusliikenteessä pääsääntöisesti liikennöitsijä ja reittiliikenteessä aina liikennöitsijä.

Pysäkeistä vastaavat Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus (valtion hoidossa olevat väylät) tai Seinäjoen kaupunki (kunnan hoidossa olevat väylät).

Pääperiaate on, että oppilailta edellytetään omatoimista kulkemista reitillä varteen.

1.7 Yhteishuoltajuus

Mikäli oppilas asuu kahdessa osoitteessa ja/tai huoltajilla on yhteishuoltajuus, koulukuljetus myönnetään ehtojen täytyessä siitä osoitteesta, jossa oppilas on väestörekisterin mukaan kirjoilla. Linjaus perustuu päätökseen KHO 2006:10.

1.8 Saattoavustus kuljetuksen järjestämistapana

Esi- tai perusopetuksen maksuton koulukuljetus voidaan järjestää myös tarjoamalla huoltajalle saattoavustusta, joko matkan osaan tai koko matkaan. Perusopetuslain § 32 ei ole määritelty maksuttoman kuljetuksen tapaa tai todettu, että maksuton kuljetus olisi ensisijainen avustukseen nähden. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta järjestää koulukuljetusta taksilla tai

palveluliikenteen ajoneuvolla esimerkiksi huoltajien poikkeavien työvuorojen perusteella. Linjaus perustuu päätökseen KHO 2009:103.

1.9 Erikoisluokkien ja valintoihin perustuvat kuljetukset

Kaupunki ei järjestä vapaaehtoisen A2-kielen opiskelun edellyttämiä kuljetuksia.

Oppilaat, jotka opiskelevat erikoisluokalla, joustavan perusopetuksen luokalla tai ainevalintojen vuoksi muussa kuin heille osoitetussa lähikoulussa, saavat koulukuljetuksen ainoastaan julkisilla kulkuneuvoilla avoimessa joukkoliikenteessä tai paikallisliikenteessä. Erillisiä tilauskuljetuksia esimerkiksi taksilla, palveluliikenteen ajoneuvolla tai linja-autolla ei järjestetä.

Kaupunki järjestää vain erityistilanteissa katsomusaineen tai oman äidinkielen opiskelun edellyttämän kuljetuksen oppilaan omalta koululta opetusta antavaan kouluun ja takaisin, ja tällöinkin ensisijaisesti julkisella kulkuneuvolla. Kuljetus alkaa oppilaan lähikoulusta ja päättyy aina oppilaan lähikouluun. Paikallisliikenteessä matka voi alkaa ja päättyä lähimpänä kotia olevalle pysäkillä. Yksittäisille opiskelijoille ei järjestetä kuljetuksia, vaan kuljetuksen järjestämisen edellytyksenä on, että katsomusaineen/kielen opiskelua varten kaupunki on perustanut ryhmän.

1.10 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen iltapäivätoimintaan ei järjestetä kuljetuksia eikä iltapäivätoiminnassa olevalle koulukuljetusoppilaalle ei järjestetä kuljetusta iltapäivätoiminnasta kotiin. Kuljetusoppilaalla on kuitenkin oikeus koulukuljetukseen koulusta kotiin päivinä, jolloin hän ei osallistu iltapäivätoimintaan. Tämä edellyttää kuitenkin huoltajalta ennakkoon ilmoitusta kuljetustarpeesta, jotta se voidaan huomioida. Iltapäivätoiminnasta kotiin hakemisesta vastaavat kaikissa tapauksissa huoltajat. Poikkeuksena ovat vammaispalvelulain mukaisen erityishuolto-ohjelman piirissä olevat oppilaat, joille hyvinvointialueen vammaispalvelu huoltajan hakemuksesta myöntää kuljetuksen kotoa aamutoimintaan ja iltapäivätoiminnasta takaisin kotiin.

Hyvinvointialueen vammaispalvelu ohjeistaa hakemisessa, mikäli kyseessä on erityishuolto-ohjelman piirissä oleva oppilas.

Mikäli oppilas jää pois iltapäivätoiminnasta, siitä on viipymättä ilmoitettava APIP-koordinaattoreille. Mikäli oppilas on erityishuolto-ohjelman piirissä oleva ja on

ollut apip-kuljetuksissa, tulee poisjännistä ilmoittaa myös kuljetuskoordinaattorille.

1.11 Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset ja vakuutus

Oppilaalla on oikeus saada tilapäistä koulukuljetusta loukkaantumisen tai vakavan sairauden vuoksi. Tapaturman tai sairauden perusteella selvitetään ennen tilausajon järjestämistä, voiko oppilaan huoltaja järjestää kuljetusta itse. Huoltajan tulee ottaa yhteyttä oppilaan kouluun tilapäisen koulukuljetuksen järjestämistä varten.

Määräaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen edellytetään lääkärintodistus, jossa on tarkemmin lausuttu kuljetuksen tarpeellisuudesta. Kuljetuksen järjestämistä varten vaadittava lääkärintodistus toimitetaan koululle ja koulu toimittaa sen erityispalveluiden hallintoon.

Perumatta jätetyn tai aiheettoman kuljetuksen kustannukset peritään huoltajalta.

Määräaikaisissa kuljetuksissa tapaturman tai sairauden perusteella selvitetään ennen tilausajon järjestämistä, voiko oppilaan huoltaja järjestää kuljetusta itse, osittain tai kokonaan. Huoltajalle voidaan maksaa tällöin ns. saattoavustusta niiltä osin, kuin voidaan katsoa kuljetuksen olevan ylimääräistä ajoa suhteessa esimerkiksi huoltajan tavanomaisen työmatkan poikkeavalta osalta. Saattoavustuksena käytetään pääosin verohallinnon verovapaaksi säädettyä kilometrikorvausta.

Kesken koulupäivän sattuneissa sairaustapauksissa, jos kyseessä ei ole koulutapaturma, kuljetuksen järjestää huoltaja, mutta jos se ei ole mahdollista, niin kuljetuksen järjestää koulu ja sen maksaa oppilaan huoltaja.

Määräaikaisissa kuljetuksissa oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta niiden yhdistelyn vuoksi. Mikäli oppilas käy huoltajan pyynnöstä muuta kuin lähikoulua, vapaa-ajan tapaturman tai sairauden perusteella määräaikaista maksutonta koulukuljetusta ei järjestetä. Koulutapaturman perusteella määräaikainen koulukuljetus järjestetään tarvittaessa kaikille oppilaille. Lähikoulua käyvälle oppilaalle järjestetään koulukuljetus myös vapaa-ajan tapaturman ja sairauden perusteella, mikäli oppilaan mahdollinen oma vapaa-ajan vakuutus, tai esim.

urheiluseuran tai oppilaan harrastuslisenssin tms. vakuutus ei kuljetusta korvaa. Tällöinkin kuljetus järjestetään vain väestörekisterin mukaisesta osoitteesta.

Koulutapaturmien sattuessa koulun tulee järjestää tarvittaessa kaikille koulun oppilaille asianmukainen kuljetus hoitoon. Koulutapaturmissa koulukuljetus järjestetään kaupungin vakuutukseen perustuen, eikä tällöin tarvita huoltajan omaa tai muun toimijan vakuutusselvittelyä. Lääkärintodistus tulee kuitenkin tuollonkin olla.

Lääkärintodistuksista tulee ilmetä päivämäärillä merkitty, lääkärin arvioima loppumisaika koulukuljetukselle. Koulun tulee huolehtia, että huoltaja osaa pyytää todistuksen päivämäärillä (ei siis esimerkiksi ”tarvitsee kuljetusta noin 1-3 viikkoa”).

Kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, koulumatkaa ja koulun järjestämiä vuosisuunnitelman mukaisia retkiä ja koulun ulkopuolisia opetustilanteita. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoito- ja matkakulut.

1.12 Muut määräaikaisten kuljetukset (TET-harjoittelu, terapiakuljetukset, hammaslääkärikäynnit)

Työelämään tutustumisjakson aikana koulukuljetukset järjestetään (mikäli koulumatka ylittää 5 km) julkisilla kulkuneuvoilla. TET-kuljetuksia ei järjestetä tilausajoina. Koulukuljetusta ei myöskään järjestetä, mikäli TET-harjoittelu suoritetaan toisella paikkakunnalla.

Koulutoimi ei järjestä oppilaiden terapiakuljetuksia.

1.13 Päätöksenteko koulumatkaa myönnettäessä

Esikoulukuljetusta haetaan eDaisyn kautta.

Kaikki kuljetusta tarvitsevat, 1.luokalle ilmoittautuvat oppilaat, hakevat koulukuljetusta sähköisesti Wilma-järjestelmässä kouluunilmoittautumisen yhteydessä.

Koulutulokkaiden lisäksi myös muiden luokkien oppilaat saattavat joutua hakemaan kuljetusta. Koulukuljetusta haetaan esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Oppilaan koulupaikka vaihtuu, koska oppilas tulee valituksi erikoisluokalle, painotetun opetuksen luokalle tai erityisluokalle
- Oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä johtuen oppilas tarvitsee kuljetusta
- Koulumatka on oppilaalle liian rasittava tai vaarallinen
- Määräajaksi myönnetty kuljetus päättyy ja huoltaja hakee oppilaalle uutta kuljetusoikeutta

Oppilaalla on aina oltava voimassa oleva päätös pysyvästä koulukuljetuksesta. Päätös koulukuljetuksesta ilmoitetaan huoltajille Wilma-järjestelmässä.

Mikäli koulukuljetusta haetaan esim. terveydellisistä syistä, tulee toimittaa asiantuntijalausunto, minkä kirjoittaa lapsen kanssa hoitosuhteessa oleva taho. Asiantuntijalausunto ei ole rehtorin tai opettajan kirjoittama lausunto.

Harkinnanvaraiset kuljetukset käsitellään aina erikseen ja hakemuksesta. Huoltaja täyttää hakemuksen ja liittää siihen perusteluksi tarvittavat asiantuntijalausunnot ja dokumentit ohjeiden mukaan.

Jos oppilas hakeutuu muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun, oppilaaksiottopäätökseen kirjataan, että oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetukseen.

Perusopetuksen oppilaiden harkinnanvaraiset kuljetuspäätökset tekee erityisopetuksen rehtori. Päiväkotien esioppilaiden harkinnanvaraiset kuljetuspäätökset tekee varhaiskasvatusjohtaja. Päiväkotien harkinnanvaraiset hakemukset toimitetaan päivähoidon aluejohtajalle, joka arvioi lapsen kuljetustarpeen.

Erityisen tuen päätös ei ole automaattinen peruste kuljetusoikeudelle. Erityishuolto-ohjelman piirissä olevien koululaisten koulukuljetusetuus määritellään oppilaaksiottopäätöksen yhteydessä.

Kuljetusten käytännön järjestelyistä arkisin vastaavat sopimusliikennöitsijät ja kuljetuskoordinaattori yhteistyössä. Reittiliikenne ei ole kaupungin ostamaa liikennettä, eivätkä sen aikataulut näin ollen ole kaupungin toimesta muutettavissa.

2. Koulun ja esiopetuksen tehtävät kuljetuksen järjestämisessä

Kaikki kuljetusta tarvitsevat, 1.luokalle ilmoittautuvat oppilaat, hakevat koulukuljetusta sähköisesti Wilma-järjestelmässä kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Koulujen rehtorit ja päivähoidon aluejohtajat vastaavat siitä, että ne koulun oppilaat huoltajineen, joilla on perusopetuslain 32 §:n mukainen oikeus koulukuljetukseen, saavat tiedon koulukuljetusoikeuden hakemisesta.

Esiopetukseen ja kouluun ilmoittautumisen yhteydessä varhaiskasvatus, rehtorit ja koulusihteerit koostavat esioppilaista ja 1. luokkalaisista koulukuljetusoppilaiden listan tämän ohjesäännön periaatteiden ja tietosuojaohjeiden mukaan. Samalla päivitetään tiedot muista kuljetusoppilaista. Jos koulussa on oppilaita, jotka käyttävät sekä avointa joukkoliikennettä/reittiliikennettä että koulutoimen järjestämiä tilausajoja eli taksi- tai palveluliikenteen sopimusajoja, tehdään oppilaista niin monta erillistä luetteloa kuin eri liikennöitsijöitä on. Tietosuojasyistä kaupunki ei voi ilmoittaa liikennöitsijöille muita kuin heille kuuluvien oppilaiden tietoja. Opetuksen järjestäjä voi antaa kuljetusoppilaasta palveluntuottajalle vain ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä kuljetuksen järjestämiseksi.

Kuljetuslistalomaketta, jolla tiedot kootaan, ei saa muuttaa kouluilla tai varhaiskasvatuksessa.

Alakouluissa tarkistetaan erityisesti niiden oppilaiden tilanne, jotka siirtyvät 3. vuosiluokalta 4. luokalle, koska kilometriraja nousee tuossa vaiheessa kolmesta viiteen kilometriin. Yläkouluihin siirryttäessä huoltajia ohjeistetaan tekemään uusi koulukuljetushakemus 6. luokan kevätlukukaudella.

Ilman kuljetuspäätöstä oppilaan nimeä ei saa lisätä kuljetettavien oppilaiden nimilistoille tai primuksessa kuljetusoikeuden saajaksi merkittynä. Koulun kuljetuslista tulee käydä läpi säännöllisesti. Lopullinen syksyn kuljetuslista kellonaikoinen tulee olla valmiina noin kesäkuun puolivälissä, vuosittain tarkemmin ilmoitettavana päivänä ja toimitettuna valmiina erillisen, lukuvuosittain annettavan tarkennuksen mukaan.

Koulun tulee työjärjestyksiä laatiessaan huomioida paikallisliikenteen ja avoimen joukkoliikenteen aikataulut, jotta tilausajo-/taksikuljetuksilta välttyttäisiin tai niitä olisi mahdollisemman vähän. Muutoksia koulukuljetusreitteihin ei voi tehdä. Jos jostakin perustellusta syystä on kuitenkin muutettava jonkun oppilaan kuljetuksen kellonaikoja, on niistä ilmoitettava kuljetuskoordinaattorille viimeistään muutoksia edeltävän viikon keskiviikkoon klo 10.00 mennessä.

Useampia oppilaita koskevissa muutoksissa tiedot tulee toimittaa vähintään kahta viikkoa aiemmin.

Koulut huolehtivat, että liikennöitsijöillä ja kuljetuskoordinaattorilla on käytettävissä ajan tasalla olevat tiedot koulukuljetuksessa olevista oppilaista osoitteineen ja muine tarkempine tietoinen (lisäykset kesken lukuvuoden tai koulukuljetuksen loppuminen).

Koulu huolehtii siitä, että oppilaat saavat tiedot lukujärjestyksestä ja kuljetusjärjestelyistä. Oppilaan kellonaika tarkoittaa oppitunnin alkamis- ja päättymisaikaa ko. päivänä. Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.

Tilausajona eli sopimukseen perustuvina ajoina toteutettavia koulukuljetuksia hoidetaan alueittain ja jokaisella alueella on oma vastuuhenkilö, johon kuljetuksen yksityiskohtia koskevissa kysymyksissä huoltajat voivat olla yhteydessä. Esimerkiksi kuljetuksen lähtö- ja paluu-aika sekä nouto- ja jättöpaikka selviävät kysymällä suoraan liikennöitsijältä. Palvelutuottajien luettelosta löytyy tieto siitä, mihin kokonaisuuteen koulu kuuluu. Tarvittaessa voi olla yhteydessä myös kaupungin henkilökuljetusten koordinaattoriin. Koulupäivien alkamis- ja päättymisaikat huoltajan tulee kysyä koululta.

Koulu tiedottaa kuljetuksessa ilmenneistä puutteista ja toimivuudesta sivistyskeskuksen erityispalveluihin ja kuljetuskoordinaattorille. Koulu järjestää kuljetusoppilaille, sään niin vaatiessa (esim. kova pakkanen), mahdollisuuden olla sisätiloissa.

Koulu pyytää huoltajaa tarkistamaan, korvaako oppilaan, perheen tai esim. vapaa-ajan harrastuslisenssiin kuuluva oma vakuutus kuljetusta, jos määräaikaisen koulukuljetuksen perusteena on vapaa-ajan tapaturma.

Perusopetuslain mukaan koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoensa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (PoL § 29).

2.1 Tapaturman tai sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset

Määräaikaisissa kuljetuksissa koulu selvittää ensin:

1. Käykö oppilas hänelle aikanaan osoitettua lähikoulua oppilaaksiottopäätöksen mukaan?

Jos ei, huoltaja vastaa kuljetuksesta.

2. Voiko oppilaan huoltaja itse järjestää kuljetuksen?

Huoltajalle maksetaan tällöin saattoavustusta. Saattoavustuksena käytetään pääosin verohallinnon verovapaaksi säädettyä kilometrikorvausta. Huoltaja täyttää maksumääräyslomakkeen.

Mikäli oppilaalle edellä mainittujen selvitysten jälkeen tarvitaan kuljetus, koulu selvittää yhteistyössä kuljetuskoordinaattorin kanssa:

1. Voidaanko oppilas sijoittaa koulun kuljetuksista vastaavan liikennöitsijän olemassa oleville reiteille?

2. Sopiiko oppilas palveluliikenteen reittiin?

3. Viimeisenä vaihtoehtona on erillinen tilausajo / taksikuljetus.

Määräaikaisia kuljetuksia tilatessa on ilmoitettava laskutusperuste. Taksikuljetuksia yhdistellään jo käytössä oleviin reitteihin, aina kun se on mahdollista. Aiheeton/perumatta jätetty kuljetus voidaan periä huoltajalta. Kuljetusten yhdistelyjen vuoksi oppilas voi joutua odottamaan koululla kuljetusta, ei kuitenkaan enempää kuin lain salliman määrän.

2.2 Bussikortit

Bussikortti on tarkoitettu koulumatkojen kulkemiseen aamuin illoin, kaksi matkaa päivän aikana. Oppilaalle myönnettävä bussikortti annetaan käyttöön päätöksen mukaisesti lukuvuodeksi kerrallaan tai määräajaksi. Jos kortti katoaa tai menee rikki huolimattoman käytön vuoksi, huoltaja/oppilas on velvollinen lunastamaan uuden kortin omalla kustannuksellaan. Korttien käyttöä seurataan ja väärinkäyttöihin puututaan. Koulut hoitavat bussikorttien tilaukset asianomaiselta liikennöitsijältä turvapostina. Kopio lomakkeesta toimitetaan yhtä aikaa myös kuljetuskoordinaattorille. Vaihtoehtoisesti bussikorttilistan/ -listat voi toimittaa kuljetuskoordinaattorille, pyynnöllä toimittaa ne liikennöitsijälle.

Ensimmäisenä koulupäivänä syys- tai kevätlukukauden alkaessa sekä koulujen päättäjäispäivää edeltävänä päivänä, sallitaan matkustaminen ilman korttia.

Kortin saa koululta syyslukukauden 1 päivänä tai sen voi noutaa aiemminkin, koululta saatavan ohjeen mukaan.

Kortti kerätään koululla viimeisenä viikon 22 perjantaina, ellei julkinen liikenne lauantaisin kulje. Jos kulkee (kuten kaupunkiliikenne), kortti tulee jättää viikon 22 lauantaina koululle. Jos kortti jää oppilaalle vahingossa, se tulee toimittaa koululle viikon 23 maanantaina tai koulun ohjeistuksen mukaan.

Muissa tapauksissa peritään normaalin liikenteen mukainen taksa.

3. Huoltajan ja oppilaan tehtävät koulukuljetuksessa

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia periaatteista ja noudatettava niitä.

On huomioitava, että koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

HUOLTAJAN TEHTÄVÄT

Huoltajat huolehtivat, että oppilas

- on ajoissa kuljetuspaikalla
- on pukeutunut sään mukaan
- käyttää pimeällä heijastinta
- kuljetusreitin varteen pyöräillessään käyttää pyöräilykypärää

Huoltajat selvittävät linja-autojen aikataulut ja harjoittelevat oppilaan kanssa linja-autolla kulkemista. Aikatauluja saa osoitteesta [Etusivu - Matkahuolto](#) tai [Seinäjoen kaupunkiliikenne | Härmän liikenne Oy \(harmanliikenne.fi\)](#). Huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Huoltaja huolehtii siitä, että oppilas ottaa kyytiin vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun ja ajoissa sopimusliikennöitsijän kanssa. Suuri määrä suksia tai muut isot liikuntavälineet eivät mahdu pienen taksin katolle boksiin. Polkupyöriä ei kuljeteta. Pääosin isot urheiluvälineet tulee toimittaa koululle huoltajan toimesta.

Huoltaja huolehtii siitä, että urheiluvälineet ja muut ylimääräiset tavarat on pakattu asianmukaisesti (esim. luistimissa täytyy olla suojustimet sekä sukset ja sauvat kiinnitettynä toisiinsa). Jos taksikuljetuksessa oleva oppilas ei tarvitse koulukuljetusta, huoltajat ilmoittavat poissaolosta suoraan ko. kuljettajalle poissaolon syystä riippumatta.

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin tai aikatauluihin.

OPPILAAN TEHTÄVÄT

Oppilas

- on ajoissa sovitulla odotuspaikalla, että kaikki kuljetettavat ehtivät oikeaan aikaan kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille
- nostaa kättä reilusti sen merkiksi, että linja-auto pysähtyy ottamaan oppilaan kyytiin pysäkiltä
- huolehtii siitä, että ei ole likainen ja/tai luminen, kun nousee koulukyytiin
- nousee autoon reippaasti ryntäilemättä, istuu penkille ja kiinnittää turvavyön sekä pitää ajomatkan aikana turvavyön kiinnitettynä (myös bussissa)
- käyttäytyy automatkalla asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon, noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita

Oppilaan turvalliseen koulumatkaan vaikuttavat monet tekijät. Oppilasta tulee neuvoa, miten liikutaan turvallisesti liikenteessä ja miten liikenteessä otetaan huomioon toisia kulkijoita. Vastuu turvalliseen koulutiehen opastamisessa on ensisijaisesti oppilaan huoltajilla, joiden tulisi tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa.

4. Kuljettajan ja liikennöitsijän tehtävät

Kaupungin kanssa sopimuksen tehneen liikennöitsijän on hoidettava tarjoamansa palvelu solmitun hankintasopimuksen mukaisesti. Kuljettajan ja liikennöitsijän tehtävät ja velvoitteet määritellään tarkemmin hankintasopimuksissa. Seuraavat yleiset velvoitteet ja tehtävät koskevat kuitenkin kaikkia koulukuljetuksia hoitavia

kuljettajia ja sopimusliikennöitsijöitä.

KULJETTAJIEN JA LIIKENNÖITSIJÖIDEN TEHTÄVÄT

- esittäytyminen uuden lukuvuoden alkaessa
- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen
- koulukuljetusreittien ajaminen tilauksen ja sovitun mukaisesti sekä yhteisesti sovitun aikataulun noudattaminen
- pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljetettaville/huoltajille
- pysäköiminen niin, että kuljetettava voi nousta ja jäädä kyydistä turvallisessa paikassa
- oppilaiden sijoittaminen kuljetettavien koko huomioiden
- kuormitusmääräysten noudattaminen
- liikuntavälineiden kuljettaminen mahdollisuuksien mukaan
- järjestyksenpito autossa (häiriötilanteisiin puuttuminen kuljetuksen aikana)
- ongelmatilanteissa yhteydenottaminen huoltajaan ja koululle ja/tai sivistyskeskukseen
- oppilaan turvavyön kiinnittämisen huolehtiminen
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen
- erityistä huolenpitoa vaativien oppilaiden huolehtiminen vastaanottavalle henkilölle saakka
- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös

4.1 Alkolukon käyttö

Alkolukon käyttö tilausajoina suoritettavissa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa on lakisääteistä.

Alkolukolla varustettua ajoneuvoa on käytettävä esiopetukseen ja perusopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa ja päivähoitokuljetuksissa, jos kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea.

Koulu- ja päivähoitokuljetuksilla tarkoitetaan sopimusajoja, joita ajetaan takseilla tai linja-autoilla. Nämä kuljetukset merkitään muista kuljetuksista erottuvasti koulukyytikilvellä tai -kuvulla.

Koulu- ja päivähoitokuljetuksia tilausajoina suorittavat ajot jakautuvat koulukuljetuksiin ja yksittäisiin muihin kuljetuksiin, kuten uimahallimatkoihin, opinto- ja luokkaretkiin. Oppilaiden kuljettaminen muussa koulussa järjestettäville oppitunneille tai poikkeustilanteissa päivystykseen koulupäivän aikana on tässä tarkoitettua tilausajoa. Myös tapaturman tai muun vastaavan asian vuoksi kuljetuksen piiriin joutuneen oppilaan kuljetus edellyttää alkolukon käyttöä.

[Koulukuljetusopas | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

